

Algemene opmerkingen van het VN-comité aan België - een samenvatting

22 Augustus 2024, Genève

Verdrag van de Verenigde
Naties inzake de rechten van
personen met een handicap
(UNCRPD)

Comité voor de rechten van personen met een handicap: 18 experts aangesteld door de Staten die partij zijn

Implementatie VN-Verdrag

- Algemene richtlijnen voor de implementatie en interpretatie van het UNCRPD
- Individuele evaluatie van Staten die partij zijn: Verslag van de Staat 2020 + alternatieve rapporten. Het comité bezorgde ons haar slotopmerkingen op 05/09/2024
- Niet-bindend maar zeker leidraad

Positief bevonden:

- Opname in de grondwet van art. 22ter: recht op inclusie en redelijke aanpassingen
- Goedkeuring van het Federaal Actieplan 2021-2024 en de Interfederaale Strategie 2021-2030
- Oprichting van verschillende regionale en gemeenschapsadviesraden
- De oprichting van een Interministeriële Conferentie voor personen met een handicap (2022)
- Goedkeuring van het Waalse Toegankelijkheidsplan 2022-2024
- Het principe van een persoonsvolgend budget in Vlaanderen

Belangrijkste tekortkomingen: art. 1 - 4

- Er werd geen informatie over het Verdrag verspreid
- Het wettelijke kader en de beleidsmaatregelen moeten in overeenstemming worden gebracht met het Verdrag en geharmoniseerd tussen alle overheidsniveaus
- Dringende overschakeling nodig naar het mensenrechtenmodel
- Vrederechters kunnen een persoon met een handicap het stemrecht afnemen
- Performante juridische mechanismen moeten worden ingesteld voor nauw overleg met organisaties die personen met een handicap vertegenwoordigen

Aanbeveling per artikel:

art. 5

- Dringende nood aan meer informatie omtrent intersectionele discriminatie en aan de creatie van een meldpunt

art. 6

- Nood aan statistische informatie over de belemmeringen die vrouwen en meisjes met een handicap ondervinden bij de uitoefening van hun rechten

art. 7

- Kinderen moeten zeggenschap krijgen
- Voorzie ondersteunende thuisdiensten om toe te werken naar desinstitutionalisering

Aanbeveling per artikel:

art. 8

- Evaluatie van de handicap aan de hand van het mensenrechtenmodel
- Personen met het Syndroom van Down moeten meer erkenning krijgen

art. 9

- Toegankelijkheidsnormen ook voor bestaande gebouwen, inspectie en sancties
- Er is een gebrek aan gezaghebbende tijdsplannen
- Er is nood aan een wet die autonoom reizen garandeert

art. 10

- Hogere cijfers van mishandeling, lagere levensverwachting of zelfdoding in een afhankelijkheidsscenario: nood aan statistische gegevens om dit aan te pakken

Aanbeveling per artikel:

art. 11

- Voorzie een allesomvattend crisismanagementplan

art. 12

- **DRINGEND** alle vormen van vervangende besluitvorming afschaffen en vervangen door ondersteunde besluitvorming
- Stel cijfers beschikbaar over het aantal mensen onder bewindvoering

art. 13

- Voorzie gegarandeerde toegang tot gerechtelijke processen voor personen met een handicap via betaalbare rechtsbijstand

Aanbeveling per artikel:

art. 14

- Verbied vrijheidsberoving omwille van een handicap
- Verbied onbeperkte opsluiting

art. 15

- Isolatie of dwangtechnieken moeten afgeschaft worden
- FIRM moet ook regionale instellingen kunnen bezoeken bij opvolging van foltering en andere onmenselijke behandelingen

art. 16

- De toegang tot de zorgcentra na seksueel geweld moet gegarandeerd worden aan vrouwen en meisjes met een handicap

Aanbeveling per artikel:

art. 17 - **DRINGEND**

- Wetgevende en bestuurlijke maatregelen nemen zodat anticonceptie geen voorwaarde is in instellingen: verzamel cijfers, creëer een kader voor *informed consent*

art. 18

- Werk aan een snellere beoordeling van de handicap en de behoeften bij verzoekers om internationale bescherming

art. 19 - **DRINGEND**

- Werk aan een plan voor gefaseerde desinstitutionalisering
- Werk de gigantische wachtlijsten inzake persoonsvolgende budgetten weg

Aanbeveling per artikel:

art. 20

- Pas de beoordeling van handicaps fundamenteel aan door ook juridische - en omgevingsbarrières, vereiste ondersteuning en hulp mee in kaart te brengen

art. 21

- Creëer een wettelijk kader dat overheidsinstanties verplicht te informeren in toegankelijke taal
- Breid de Europese richtlijn inzake webtoegankelijkheid uit naar de privésector
- Verhoog de financiële steun aan diensten die instaan voor vertaling en gebarentaal en maak het beroep van gebarentaaltolk aantrekkelijker

Aanbeveling per artikel:

art. 22

- Implementeer de EU-wet inzake artificiële intelligentie in de nationale wetgeving en voorzie in een controleorgaan dat deskundig is op het gebied van de rechten van het Verdrag, gegevensbescherming en privacy

art. 23

- Bied adequate steun aan ouders van kinderen met een handicap zodat zij de arbeidsmarkt niet hoeven te verlaten
- Voorzie in een opleiding voor ondersteuners en persoonlijke assistenten qua voorlichting m.b.t. o.a. gezinsplanning
- Persoonlijke assistentie in plaats van informele verzorgers

Aanbeveling per artikel:

art. 24

- Dringend werk maken van hoogstaand kwalitatief inclusief onderwijs op alle niveaus
- Sensibiliseer over het recht op inclusief onderwijs

art. 25

- Zorg uitstellen omwille van financiële moeilijkheden of omwille van niet-toegankelijkheid van de zorg moet aangepakt worden alsook elke afhankelijkheidsrelatie die zorgt voor machtsmisbruik
- Omkadering van *informed consent*

Aanbeveling per artikel:

art. 26

- Maak dringend werk van een uitvoeringsplan dat het recht van personen met een handicap op onafhankelijk leven garandeert

art. 27

- Keur effectieve wettelijke mechanismen goed om de wet van 10 mei 2007 inzake de bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie, waaronder het weigeren van redelijke aanpassingen, uit te voeren en te controleren. Zorg voor klachtenmechanismen
- Verminder het aantal beschutte werkplaatsen

Aanbeveling per artikel:

Art. 27 (vervolg)

- Er is nood aan coherente, volledige en transparante informatie over de impact van premies voor werkgevers en over begeleidingsmogelijkheden voor personen met een handicap
- Er is nood aan structurele samenwerking tussen werkgelegenheidsdiensten, particuliere werkgevers in de reguliere arbeidsmarkt, begeleid werken-entiteiten en representatieve organisaties van personen met een handicap

Aanbeveling per artikel:

art. 28

- Het Federale Actieplan Armoede moet meer rekening houden met personen met een handicap en hun financiële situatie
- Garandeer een menswaardig inkomen, onder meer door de volledige uitkering ter dekking van handicapgerelateerde kosten bij indiensttreding te handhaven

art. 29

- Schrap alle maatregelen die personen met een handicap hun stemrecht ontnemen en ondersteun hun besluitvormingsproces
- Alle politieke programma's zijn wettelijk verplicht toegankelijk

Aanbeveling per artikel:

art. 31 – 33

- Voorzie in een uniforme definitie van handicap, verzamel vergelijkbare gegevens, stel een passend beleid op
- Er was een beperkte integratie van de handicapdimensie in het Belgisch Europees Voorzitterschap 2024
- Betrek personen met een handicap bij het tot stand brengen van internationale samenwerkingsprogramma's
- Werk aan de verwerving van een mensenrechtenorganisatie met accreditatie A

Transversale aandachtspunten

- Werk aan STATISTIEKEN!!!
- Aandacht voor vrouwen
- Aandacht voor toegankelijkheid
- Werk volgens het mensenrechtenmodel
- Voorzie op alle niveaus personeel opgeleid met het oog op het ondersteunen van personen met een handicap

CONTACT

ADRES

Belgian Disability Forum vzw
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, bus 150
B-1000 BRUSSEL
BELGIË

TEL.

+32(0)2 509 83 58
+32(0)2 509 84 21

E-MAIL

info@bdf.belgium.be

WEBSITE

<https://bdf.belgium.be/>
